



Nieuwsbrief

Stichting Taalverdediging

Voor herstel en behoud van het Nederlands - Jaargang 11 Nummer 4 - Winter 2010

Een druk jaargetijde!

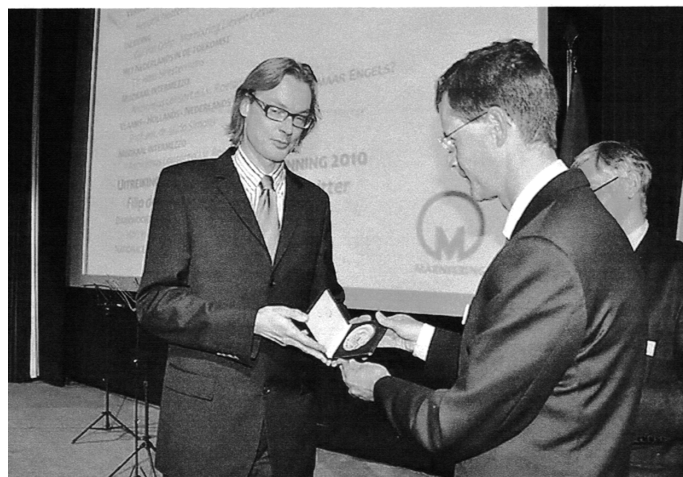
Geachte lezer,

Voor een taalverdediger is er altijd wel iets te doen. De lage landen aan de Noordzee worden steeds meer geteisterd door het onnodig gebruik van vreemde talen en dan vooral door het Engels, ofschoon de strijd tegen het Frans in het zuiden nog lang niet voltooid is en onze aandacht ook ten volle verdient! Stichting Taalverdediging vecht in de voorste lijn voor het behoud van het Nederlands en krijgt daar steeds meer waardering voor. Het vierde kwartaal van 2010 hebben we het echter wel bijzonder druk gehad. Eerst was er op 2 oktober de plechtige en evenzo feestelijke uitreiking van de Erepennenning van de Marnixring in het Provinciehuis te Antwerpen, waar veel vooraanstaande Vlamingen aanwezig waren om ons geluk te wensen met de toekenning van deze hoge onderscheiding. Op 13 november hielden wij een bijzonder geslaagde betoging in de Drentse hoofdstad Assen tegen de verengelsing van de verpakkingen van de Euro Shopper-artikelen van Albert Heijn. Onze plaatselijke ploeg onder leiding van Luppo Scholtens had alles werkelijk tot in de puntjes voorbereid. Vele kranten, radio- en tv-zenders deden er verslag van en het heeft ons ook een stroom van nieuwe aanhangers opgeleverd. Op 24 november kwam het tussenvonniss van de rechtbank van Rotterdam inzake het tweetalig basisonderwijs. Ofschoon het uiteindelijke vonnis natuurlijk moet worden afgewacht, geeft de inhoud van dit tussenvonniss ons hoop op een goede afloop. Veel zal daarbij afhangen van de rechtbankzitting die op 4 februari gehouden zal worden en waarop we ons al geducht aan het voorbereiden zijn. Dan werden we blij verrast door een bericht van de technische onderneming Cisco, waarin stond dat, veel eerder dan we hadden verwacht, al binnen enkele jaren, betrouwbare vertaalmiddelen beschikbaar zouden komen. Taalverdediging nam onmiddellijk poolshoogte bij Cisco. Over deze en andere taalzaken leest u meer in deze Nieuwsbrief.

Tussenvonniss rechtszaak BOOR

De Rechtbank in Rotterdam heeft op 24 november 2010 een tussenvonniss gewezen in de zaak van Taalverdediging tegen de Gemeente Rotterdam. De Rechtbank is het met Taalverdediging eens dat artikel 9, lid 10 van de Wet op het Primair Onderwijs geen ruimte laat voor een brede uitleg en dat dit ook geldt voor de Gemeente Rotterdam. Alvorens de Rechtbank een eindvonniss velt, wil zij nog aanvullende informatie. Zij wil weten of het Early-Bird project onderdeel vormt van het door de overheid eind 2009 begonnen experiment met tweetalig onderwijs op basisscholen. Dit experiment is op basis van de wet wel toegestaan, omdat het een experiment is. Taalverdediging kan aantonen dat het EB-project geen onderdeel van het experiment is. De Rechtbank heeft ook nog vragen over het feitelijke aantal lessen in het Engels, de onderwijspolitiek van de Europese Unie, het standpunt van de onderwijsinspectie en de vraag of er van kwalitatief minder goed onderwijs sprake is. Taalverdediging is verheugd over het tussenvonniss. Het vonniss geeft Taalverdediging in sterke mate gelijk en de aanvullende vragen van de Rechtbank zijn goed te beantwoorden. De Rechtbank zal in februari 2011 een zitting houden om de aanvullende vragen verder te behandelen. De slotsom is dat de procedure tot nu toe gunstig voor ons verloopt, maar dat we zullen moeten wachten met juichen tot het eindresultaat bekend is geworden.

Voor uitleg zie bladzijde 3



Erepennenning Marnixring uitgereikt (zie bladzijde 4)

2010/2011

Bij het naderen van de jaarwisseling 2010/2011 gedenkt het bestuur van de Stichting Taalverdediging de taalverdedigers die ons dit jaar zijn ontvallen. Voor 2011 wenst zij al haar lezers veel voorspoed en vooral sterkte toe met de strijd tegen onnodig Engels.



Succesvolle actie tegen verengelsing Euro Shopper Albert Heijn op 13 november

Als tijdens onze demonstratieactie op 13 november bij Albert Heijn in het centrale winkelcentrum van de Drentse hoofdstad één ding duidelijk is geworden, dan is het wel dat Taalverdediging zich bezighoudt met iets dat veel Nederlanders dwars zit: taaldiscriminatie. De dag werd gekenmerkt door vele positieve reacties; velen waren blij verrast dat er een stichting bestaat die de verengelsing bestrijdt. Veel Assenaren keken zich vol onbegrip de ogen uit het hoofd naar de Engelse benamingen (voor speculaas, hagelslag, krakelingen, drop enzovoort) op de Euro Shopper-produkten die taalverdediger Luppo Scholtens en de zijnen uitgesteld hadden en kwamen spontaan op de tafel af.

“Prawn crackers, puff pastry biscuits, salt soft liquorice, milk chocolate sprinkles, almond flavoured rounds, rusk, Dutch spiced cookies, big battenbergs”. Zijn we nog in Nederland? Nee, we zijn bij Albert Heijn, waar de Nederlandse taal niet meer meetelt! Protestkaartjes werden gretig ingevuld en er waren ook de nodige bezoekers die zich direct bij Taalverdediging aansloten. Vanwege het samenvallen met de Sinterklaasintocht waren er ook veel kinderen in het winkelcentrum aanwezig, en velen daarvan bleken de verengelsing vervelend te vinden, bijvoorbeeld omdat

ze met de verkeerde spullen aankwamen nadat ze door hun ouders om een boodschap gestuurd waren. En ook van de Zwarte Pieten kon Albert Heijn op weinig sympathie rekenen. Positieve reacties op de actie waren er, behalve van het brede publiek, ook van uitbaters van omliggende winkels, en ook het personeel van de Albert Heijn zelf reageerde instemmend; we meenden zelfs te bespeuren dat men zich een beetje schaamde voor wat er in de schappen lag. Het voor Taalverdediging meest opvallende verschijnsel was hoe het ging met de uitgedeelde vlugschriften. Uit eerdere ervaringen weten we dat een groot deel vaak op de grond terecht komt of in omliggende prullenbakken wordt gegooid. Tijdens de actie in Assen hebben we er amper één zien slingeren; ze werden massaal mee naar huis genomen.

Duidelijk is dat Albert Heijn niemand een genoeg doet met deze Euro Shopper-presentatie. Taalverdediging is blij verrast met alle aandacht en positieve reacties die deze actie heeft opgeleverd en zal spoedig beginnen met het voorbereiden van vervolgacties. Maar we hopen natuurlijk dat Albert Heijn weldra inziet dat deze verengelsing niet in zijn handelsbelang is. Want... beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald!



Veel mediabelangstelling voor Euro Shopper actie



'Het Nederlands wordt eronder geschoufeld'

De voorste bladzijde van onze vorige Nieuwsbrief was geheel gevuld met onze aanklacht aan Albert Heijn vanwege de verengelsing van de verpakking van het huiskmerk Euro Shopper. Nog nooit hebben zo veel media en andere instellingen aandacht besteed aan een bericht van Taalverdediging. Als we goed geteld hebben, stond onze klacht op maar liefst 194 andere webstekken van het internet

vermeld. Daarnaast leidde het tot een aantal soms bladzijgrote krantenartikelen, zoals in het Eindhovens Dagblad, dagblad De Stentor en het Dagblad van Het Noorden. Verder besteedden o.a. het Algemeen Dagblad en de gratis kranten Spits en Metro er aandacht aan. Ook op verschillende radiozenders waren vraaggesprekken met taalverdedigers over het kwalijke taalbeleid van Albert Heijn te horen, zoals op die van de Wereldomroep, de KRO, de Vara, BNR, Radio Drenthe en Radio Groningen, terwijl via RTL-TV aandacht aan onze oproep om geen Engelstalig verpakte Euro-Shopper artikelen te kopen werd geschonken. Daarnaast zijn er tv-verslagen van onze actie op 13 november in Assen op TV-Drenthe en op Pow Ned uitgezonden (bekijk ze via onze webstek). Al met al mogen we zeer tevreden zijn met al die belangstelling. Het heeft Taalverdediging meer naamsbekendheid opgeleverd en er hebben zich nieuwe begunstigers aangemeld. Nu is het alleen nog te hopen dat Albert Heijn zich iets van ons protest zal aantrekken.

Albert Heijn valt door de (boodschappen)mand

In strijd met de officiële mededelingen van de grootgrutterketen dat de Euro Shopper-artikelen met de gewraakte opschriften in heel Europa worden verkocht en dat de eenvormige, hoofdzakelijk Engelstalige verpakking kostenbesparend zou zijn, heeft de Centrale Klantenservice van Albert Heijn in Zaandam tegenover Taalverdediging bekend dat deze Euro Shopper-producten alleen in AH-winkels in Nederland te koop zijn.

Men hoopt deze artikelen ooit wel in het buitenland te slijten, maar dan zal de verpakking daarvoor moeten worden aangepast, in die zin dat de inhoud er dan in de talen van de desbetreffende landen bij moet worden vermeld. De huidige verpakking is dus absoluut niet kostenbesparend.

Uitleg tussenvonnis (vervolg van bladzijde 1)

Zoals bekend is Taalverdediging al heel lang bezig om zich te verzetten tegen het gebruik van het Engels als voertaal in het basisonderwijs, zoals dat wordt toegepast door de Gemeente Rotterdam in het zogenaamde Early Bird-project. Het EB-project houdt in dat tot 20% van de lessen en activiteiten in de basisscholen gegeven wordt met Engels als voertaal. In november 2008 heeft Taalverdediging de Gemeente gedagvaard en geëist dat het EB-project wordt gestaakt. Het project is in strijd met de wet, waar staat dat het onderwijs in de basisschool in het Nederlands gegeven moet worden. Het gaat hier niet alleen om een formeel bezwaar. Taalverdediging is van mening dat het EB-project zeer nadelig is voor het aanleren door de kinderen van de eigen taal, het Nederlands.

Allereerst is Taalverdediging van mening dat in de basisschool alle aandacht gericht moet zijn op het aanleren van de eigen taal, niet alleen in het vak Nederlands, maar ook in alle andere vakken. Het EB-project ontnemt tot 20% van de beschikbare lestijd daarvoor en is daardoor een aanslag op het aanleren van de eigen taal. Engels als voertaal in lessen en activiteiten betekent ook dat de kinderen de vaktaal die bij die lessen en activiteiten hoort niet meer in het Nederlands leren en daardoor ook niet in staat zijn om deze vaktaal in het Nederlands te gebruiken. Denk aan lessen zoals gymnastiek of aardrijkskunde. Het Engels op de basisschool moet beperkt blijven tot het geven van het vak Engels in groep 7 en 8, zoals voorgeschreven is door de wet.

Het beste bewijs dat Taalverdediging gelijk heeft, vormen de vele klachten over de beheersing van de eigen taal van leerlingen en studenten op alle niveaus van onderwijs. Als het onderwijs in de eigen taal nu al tekortschiet, zal het met het tweetalige onderwijs van het type EB-project nog slechter worden.

Op de barricade voor het Nederlands

Article titled 'Op de barricade voor het Nederlands' featuring a photo of Albert Heijn and a 'Boze brief naar ING' sub-section. The article discusses the author's stance on language protection and the impact of the EB-project.

Uitreiking Erepennenning Marnixring

Een beetje zenuwachtig en onwennig kwamen bestuurs- en kaderleden van de Stichting Taalverdediging het grote moderne Huis der Provincie Midden-Brabant, gelegen iets buiten het centrum van Antwerpen, binnen. Voor het eerst kreeg de Stichting, waar zij zo veel tijd en werk aan hadden besteed, een onderscheiding, en deze namiddag zou die worden uitgereikt. Wie zouden er allemaal aanwezig zijn en wat zouden zij van ons vinden? Deze vragen konden van de gezichten van de taalverdedigers afgelezen worden. Ze waren extra vroeg met de trein naar de Scheldestad gereisd om vooral niet te laat te komen en dat was maar goed ook, want de Beneluxboemel had op deze dag de bijna gebruikelijke vertraging van een half uur. Eenmaal ontdaan van de jassen werden zij hartelijk verwelkomd door het bestuur van de organiserende Marnixring Lieven Gevaert, de heren Van Gorp, Neetens en Van Beeck, welke laatste de stapel meegebrachte Nieuwsbrieven in ontvangst nam om ze klaar te leggen voor de bezoekers van de bijeenkomst. Na het nuttigen van een kopje koffie werd kennis gemaakt met de toegestroomde belangstellenden, die benieuwd waren wie die lieden uit het Noorden, die zich zo druk maakten over het verdedigen van de gemeenschappelijke taal, nu eigenlijk waren. De strijd voor het Nederlands was toch altijd iets waar vooral Vlamingen zich mee bezig hielden? Het moest aan de andere kant van de staatsgrens wel bar en boos zijn nu men zich daar ook georganiseerd voor het behoud van de taal was gaan inzetten.

Precies op tijd ging de gong om het begin van de plechtige uitreikingszitting in de grote gehoorzaal van het Provinciehuis aan te kondigen. Nadat iedereen was gezeten, werd de opening verricht door Hendrik Neetens, die op heldere wijze de aanwezigen op de hoogte stelde van het programma van de zitting. Daarna belichtte Gui van Gorp de achtergrond van de strijd voor het Nederlands in Vlaanderen en vergeleek deze met de ontluikende zorg voor het voortbestaan van onze taal in het Noorden. Hij fleurde zijn betoog geregeld op met taalkundige spitsvondigheden en daarbij veroorloofde hij het zich, van tijd tot tijd met verrassende kwinkslagen uit de hoek te komen, die door de toehoorders zeer gesmaakt werden. Vervolgens droeg Renaat van Beeck op vakkundige wijze voor uit het werk van de aan het genootschap Onze Taal verbonden taalkundige Hans Heestermans. De Neerlandicus had wel een redevoering voor de bijeenkomst geschreven, maar was lijfelijk niet aanwezig, omdat hij juist op deze dag, samen met zijn vrouw, door koningin Beatrix op het paleis in Den Haag was ontboden (!). Bijzonder boeiend was daarna de toespraak van de emiritus-hoogleraar professor Ludo Simons, die vooral door de licht ironische ondertoon van zijn beschouwing de aanwezigen niet alleen wist te beleren maar ook uitstekend vermaakte. Zijn vast-

stelling bijvoorbeeld dat door België, zowel aan de Kongo als aan Nederland, veel te vroeg de onafhankelijkheid was verleend wekte de lachlust van de zaal op.

De toespraken werden muzikaal omlijst door het koor "Anonymus Consort", onder leiding van Roeland Beeldens, dat op prachtige wijze oud-Nederlandse liederen ten gehore bracht. Na het laatste optreden van deze kunstenaars kwam dan de uitreiking van de Erepennenning. Deze werd verricht door de algemeen voorzitter van de Marnixring, Filip de Vlieghere, die onze Stichting in een kort maar zeer vleidend woord prees. De hoge onderscheiding werd namens Taalverdediging in ontvangst genomen door bestuurslid Marcel Bas, die daarna in zijn dankwoord onder meer betoogde dat het voor de Stichting Taalverdediging een grote eer was om juist door een Vlaamse culturele organisatie, actief in dat deel van ons taalgebied waar de strijd voor het behoud van het Nederlands was begonnen en die voor de taalverdedigers als voorbeeld voor hún strijd wordt gezien, te worden onderscheiden.

Na de prijsuitreiking begaven de aanwezigen zich naar de ontvangstruimte om met elkaar van gedachten te wisselen over de zitting en om de taalverdedigers geluk te wensen. Ook kreeg men daar de gelegenheid de erepenning en de daarbij behorende oorkonde te bewonderen.

De dag werd afgesloten met een voortreffelijk avondeten, dat opgeluisterd werd door een zeer belangwekkende voordracht van de Belgische oud-ambassadeur Theo Lansloot.



(De toespraken staan op <http://www.taalverdediging.nl> of zijn op te vragen bij de redactie).

De vertaalmachine, als redster van het Nederlands



Al jaren kijkt Taalverdediging reikhalzend uit naar de vervolmaking van de vertaalmachines. Als die volmaakte machines er eenmaal zijn, zal het snel gedaan zijn met de overheersende plaats in (veel delen van) de wereld van het Engels. Immers, wanneer men voor enkele honderden Euro's een vertaaltoestel kan kopen waarmee men met iedere anderstalige in gesprek kan treden, zal velen de lust vergaan om jaren in de schoolbanken plaats te nemen om vreemde talen te leren. Niet dat Taalverdediging bezwaar heeft tegen het leren van andere talen, maar het is duidelijk dat wanneer een flink deel van de bevolking dat niet meer doet, de verengelsing de pas zal worden afgesneden, met als gevolg het ongeschonden voortbestaan van bedreigde talen zoals het Nederlands. De gedachte was dat het nog vele jaren zou duren alvorens men op de komst van zulke machines zou kunnen rekenen, maar onlangs bereikte ons het bericht dat de Amerikaanse onderneming Cisco al binnen enkele jaren met deugdelijke vertaalapparatuur op de markt denkt te kunnen komen. Taalverdediging stelde hierover aan Ronald Zondervan van Cisco de volgende vragen en kreeg de ingevoegde antwoorden:

Werkt Cisco alleen aan vertaalapparatuur die schriftelijke vertalingen mogelijk maakt of ook aan mondelinge vertaalapparatuur, dus met behulp van spraakherkenning?

"Cisco is op dit moment bezig met de ontwikkeling van vertaalapparatuur die zich met name richt op de vertaling van spraak (online en realtime) die het mogelijk maakt om zonder tussenkomst van een tolk direct, zonder noemenswaardige vertraging, met elkaar te kunnen spreken. Deze vertaalapparatuur, die zal bestaan uit hard- en software, wordt ontwikkeld in lijn met Cisco's visie, waarbij dit soort functies worden belegd in het netwerk, en als dienst kunnen worden geleverd aan apparaten (videovergaderingssysteem, telefoons etcetera) aangesloten op internet of het bedrijfsnetwerk."

Indien er met spraakherkenning gewerkt wordt, zal de aangesprokene de vertaling dan schriftelijk of mondeling aangeboden krijgen?

"Aangesprokenen krijgen de vertaling mondeling, dus in spraak aangeboden. Deelnemers in het gesprek spreken dus gewoon met elkaar, bijvoorbeeld Engels aan de ene kant en Spaans aan de andere kant, waarbij de Engelsen de Spaans gesproken tekst in het

Engels horen en de Spanjaarden in het Spaans."

Wanneer denkt Cisco zo ver te zijn dat twee personen die elkaars talen volstrekt niet beheersen via Cisco-vertaalapparatuur schriftelijk dan wel mondeling met elkaar kunnen communiceren zonder dat er, zoals nu nog het geval is met vertaalapparatuur in het algemeen, onoverkomelijke fouten gemaakt worden?

"Dat is in deze fase van de productontwikkeling lastig te beantwoorden. Maar zodra het zo ver is, hoort u het van ons. We verwachten de eerste vertaalmodules binnen nu en een jaar te kunnen introduceren."

Van en naar welke talen zal er met Cisco-vertaalapparatuur vertaald kunnen worden?

"Vertalingen van en naar het Engels zullen als eerste worden ontwikkeld, in eerste instantie in combinatie met de meest gesproken talen."

Komen er ook Cisco vertaaltoestellen die gemakkelijk mee te dragen zullen zijn, dus met de omvang van een draagbare telefoon, voor schriftelijk gebruik en mondeling gebruik?

"Cisco's oplossing (hard- en software) zal beschikbaar worden gesteld via het netwerk, dus via internet of een bedrijfsnetwerk. De kracht van deze benadering is dat er dus via elk apparaat (mobiele telefoon, laptop, videovergadersysteem), op elke gewenste plaats gebruik kan worden gemaakt van deze dienst."

Wat zal ongeveer de orde van grootte van de winkelprijs worden van uw vertaalapparatuur?

"De oplossing zal worden geleverd via het netwerk, dus via internet of een bedrijfsnetwerk. Voordeel hiervan is dat iedereen, via elk gewenst apparaat, op elke gewenste plaats hiervan gebruik kan maken (gebruikers hoeven dus bijvoorbeeld niet een bepaald type telefoon of een ander specifiek apparaat hiervoor te hebben). De prijsstelling van de oplossing/dienst is nog niet bekend."

"Down to Earth"

Dit is de nieuwe taalvervuilende naam van het blad van Milieudefensie. Protesten kunt u sturen naar:

Milieudefensie, Postbus 19199, 1000 GD Adam.

E-post adres: service@milieudefensie.nl

Of per telefoon: (0031)(0)20 5507 310.

Engelstalige uitnodiging Brabantdag



Ron van Zeeland

Het lid van de Provinciale Staten van Noord-Brabant voor de SP Ron van Zeeland heeft de Nederlandse taal hoog in het vaandel staan en heeft derhalve bezwaar gemaakt tegen het rondsturen door zijn provinciebestuur van Engelstalige uitnodigingen voor de op 30 september gehouden Brabantdag. Deze bijeenkomst was bedoeld voor gasten uit de Belgische en Nederlandse provincies Brabant, en daar wordt geen Engels gesproken. Hij vroeg:

1. Bent u op de hoogte van het feit dat het merendeel der Brabanders in Nederland en België als gemeenschappelijke taal het Nederlands hanteren met het Frans op een tweede plaats?
2. Als de organisatie, waartoe ik ook onze provincie reken, Brabanders als doelgroep heeft, waarom zijn dan de uitnodigingen aan Nederlandstaligen in het Engels opgesteld?
3. Wat is uw mening over het gebruik van het Engels in uitingen gericht op Nederlandssprekenden? Bent u bereid dit met onze Brabantse partners te bespreken?

Ook Bart Laeremans, provincieraadslid van Vlaams Belang in Vlaams-Brabant, stelde vragen over deze zaak aan zijn provinciebestuur:

1. Is 4brabant.eu een overheidsinitiatief, een privé-initiatief of een mengeling van beide?
2. Is Waals-Brabant daar ook bij betrokken of niet?
3. Wat is de inbreng van de provincie Vlaams-Brabant in dit geheel? (financieel en organisatorisch)
4. Waarom is de uitnodiging enkel in het Engels opgesteld, terwijl het gros van de deelnemers Nederlandstalig is?
5. Is de deputatie daarmee op voorhand akkoord gegaan en waarom?
6. Werden ook de provincieraadsliden in Waals-Brabant en de Brusselse parlementsleden uitgenodigd en gebeurde dat ook alleen in het Engels?



Bart Laeremans

Antwoorden op de vragen van Ron van Zeeland en Bart Laeremans

De antwoorden van de besturen van de provincies Noord- en Vlaams-Brabant op de vragen van Ron van Zeeland (SP) en Bart Laeremans (VB) zijn inmiddels binnen en verschillen behoorlijk van elkaar. Bestendig gedeputeerde van Vlaams-Brabant, Monique Swinnen (CD&V) legt de schuld bij de Kamer van Koophandel en het Verbond van Vlaamse Ondernemingen (VOKA), die de uitnodigingen ontworpen hebben: *“De Deputatie (Provinciebestuur) heeft zich, net als Bart Laeremans afgevraagd waarom de uitnodiging enkel in het Engels was opgesteld. De Provincie heeft zelf een Nederlandstalige uitnodiging gemaakt en deze op de banken in de zaal neergelegd.”*

Taalverdediging vindt dit een fatsoenlijke houding en hoopt dat de Deputatie bij volgende soortgelijke bijeenkomsten erop toe zal zien dat het Nederlands in Brabant de juiste plaats in het uitnodigingsbeleid zal krijgen, namelijk de eerste plaats.

In schrille tegenstelling met het antwoord van mevrouw Swinnen staat dat van Gedeputeerde Staten (provinciebestuur) van Noord-Brabant. Zij, de Gedeputeerde Statenleden Lily Jacobs (PvdA) en Brigitte van Haaften-Harkema (CDA), leggen ook de verantwoordelijkheid neer bij de werkgeversorganisaties en de Kamers van Koophandel, maar menen het foute uitnodigingsbeleid te moeten rechtvaardigen omdat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich internationaal manifesteren zou in het Engels om buitenlandse investeerders aan te trekken en omdat er in Brussel veel vertegenwoordigers van ondernemingen en Europese instellingen wonen die van huis uit geen Nederlands spreken en de bijeenkomst wilden bezoeken. Verder verklaren zij te weten dat het uitsluitend in het Engels versturen van uitnodigingen zeer gangbaar is in Brussel en andere Nederlandstalige regio's bij zulke evenementen.(?) Geen woord ter verontschuldiging aan de Nederlandstalige geschoffeerde bezoekers. Wel verklaren de dames Jacobs en Van Haaften-Harkema dat wanneer de provincie Noord-Brabant in de toekomst een soortgelijk evenement mocht organiseren, er voor meertalige uitnodigingen zal worden gezorgd, inclusief een Nederlandse versie, voegen zij eraan toe, alsof dit een gunst is.

De houding van deze gedeputeerden bevalt Taalverdediging niet zo. In plaats van achter de klacht van het Statenlid Ron van Zeeland (SP) te gaan staan, doen zij de zaak af als iets onbenulligs. Op 2 maart zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten, waarbij Lily Jacobs (PvdA) en Brigitte van Haaften-Harkema (CDA) zich bij de kiezers voor hun beleid zullen moeten verantwoorden. Het is te hopen dat de kiezers daarbij hun taalbeleid ook in ogenschouw zullen nemen.

Amerikaanse subsidie voor tweetalig basisonderwijs

Door Renaat Van Beeck, lid taalwerkgroep van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen (OVV).

In het tijdschrift "Onze Taal" 11/2010 stelt prof.dr. Janet van Hell dat tweetaligheid de toekomst heeft. Zij doet dit met op het eerste gezicht indrukwekkende, wetenschappelijk onderbouwde argumenten. Tweetaligheid leidt bij kinderen tot een verbetering van de "cognitieve vaardigheden" en zou zelfs een medicijn tegen dementie kunnen zijn. Zij verzet zich hevig tegen het verwijt dat ze met haar pleidooi voor tweetaligheid het Nederlands de nek om wil draaien. Ook lees ik dat zij een Amerikaanse miljoenen subsidie heeft gekregen voor een internationaal onderzoek naar tweetaligheid.

Ik kan mij behoorlijk behelpen in een viertal talen zonder de pretentie te hebben dat ik ze echt helemaal beheers. Deze meertaligheid heb ik wel altijd als een verrijking aangevoeld, maar ik denk niet dat dit hetzelfde is als wat mevrouw Van Hell bedoelt. Zij pleit dus voor tweetaligheid en wel heel specifiek voor Engels als tweede taal, wat naar ik vermoed wel de bedoeling zal zijn geweest van die Amerikaanse subsidie. En precies daarbij wringt bij mij het schoentje. Zij beweert dat het promoten van tweetaligheid vanaf de basisschool helemaal geen gevaar betekent voor het Nederlands. In Vlaanderen hebben wij het fenomeen van de confrontatie met een wereldtaal (het Frans) meegemaakt en het heeft ons een zware en een decennialange (eigenlijk meer dan een eeuw) strijd gekost om de gevolgen daarvan min of meer onder controle te krijgen. Dat dit voor een deel gelukt is heeft zeker te maken met het feit dat het Frans ondertussen zijn status van wereldtaal is kwijtgespeeld aan het Engels.

Het Frans werd ons in de 19^e eeuw en tot diep in de 20ste eeuw opgedrongen met exact dezelfde argumenten die mevrouw Van Hell e.a. nu gebruiken voor de promotie van het Engels, wereldtaal nodig voor internationale betrekkingen op gebied van handel, wetenschappen, politiek en cultuur. En het klopt natuurlijk dat het handig is dat er internationaal een gemeenschappelijk idioom wordt gebruikt, een soort Esperanto dus. Het wordt een heel ander verhaal wanneer men dat idioom ook "binnenlands" gaat gebruiken als een volwaardig alternatief voor de landstaal. In Vlaanderen heeft de ervaring geleerd dat de kans heel groot is dat de "wereldtaal" de landstaal gaat verdringen. Heel snel dreigt het gevaar van een duale maatschappij met een elite die zich te pas en te onpas bedient van de wereldtaal als uiting van het behoren tot de betere klasse, met daarnaast de landstaal als de knechten- en meidentaal. Een sprekend voorbeeld hiervan is de situatie van het



Prof. Janet van Hell

Hindi in India. In Afrika wordt het Engels – nochtans een minderheidstaal – door de nieuwe regimes met geweld opgedrongen ten koste van de inheemse talen, waarbij ik uiteraard denk aan de penibele situatie van het Afrikaans.

In Vlaanderen zijn honderduizenden verfranst onder economische, culturele en politieke druk. Het Frans was immers de taal van de beschaving, van de internationale betrekkingen, van de internationale handel. Onderwijs in het Nederlands was een zonde tegen de geest (het Nederlands was volgens de Mechelse kardinaal-aartsbisschop Mercier niet geschikt voor hoger onderwijs). Bijgevolg werd er op onze universiteiten in het Frans gedoceerd. Met weliswaar ietwat subtielere argumenten gaat men nu in Nederland en meer en meer ook in Vlaanderen het universitair onderwijs verengelsen. Je moet echt niet blind zijn. Het Engels dringt steeds meer door in het openbare leven in onze beide landen. Op Schiphol is het Nederlands verdwenen. Als ik naar Den Haag vlieg kom ik aan in "The Hague Airport". Op Brussels Airport is het trouwens niet veel beter.

Wil ik Amsterdam bezoeken, dan kan ik maar het beste een Engels woordenboek bij de hand hebben. Wil ik aan een Nederlandse en binnenkort ook Vlaamse universiteit studeren, dan moet ik eerst een Engels taalbad ondergaan. Het Nederlands wordt blijkbaar niet meer beschouwd als een volwaardige wetenschappelijke taal (waar heb ik dat nog gehoord?) Ik pleit voor MEERTaligheid, gebaseerd op een grondige kennis van de moedertaal en dus niet voor een exclusieve tweetaligheid, waarbij de landstaal meestal de verliezer is.

Euro Shopper in Antwerpen?

De Nederlandse supermarktketen Albert Heijn is voornemens zich in de eerste helft van 2011 ook in Antwerpen te vestigen. Te vrezen valt dat er in de schappen van haar winkels in de Scheldestad ook artikelen van het huismerk Euro Shopper te verkrijgen zullen zijn met dezelfde Engelstalige verpakkingen als die uit de Nederlandse winkels. Taalverdediging volgt de ontwikkelingen op de voet en is van plan ook in Antwerpen tegen dit schandalige taalbeleid te protesteren.

Luik/Liège

In een eerdere uitgave van deze Nieuwsbrief berichtten wij u dat Rijkswaterstaat het voornemen heeft de benaming "Luik" van de Nederlandse bewegwijzering te weren en te vervangen door "Liège". Volgens Rijkswaterstaat verplichtte een Europese richtlijn dit, maar men kon geen richtlijn of wet noemen. Stichting Taalverdediging heeft daarop op basis van de Wet Openbaarheid Bestuur verzocht inzage te krijgen in de regelgeving op dit gebied. Uit de documenten blijkt dat Rijkswaterstaat zich baseert op het Verdrag van Wenen uit 1968, waarin geregeld wordt hoe bepaalde verkeerstekens eruit zien. Het gaat hier om een verdrag onder auspiciën van de Verenigde Naties; er is geen sprake van een Europese richtlijn. Het idee van het verdrag is dat iemand die de borden in Nederland kent, ook in andere landen kan rijden, omdat de verkeerstekens grotendeels gelijk zijn. Het verdrag kent een hoge mate van vrijblijvendheid. Het staat toe dat landen er van afwijken, zij dienen hiertoe voorbehouden te maken. Nederland heeft dit verdrag niet ondertekend, doch in 2007 wel geratificeerd. Ook Nederland heeft de nodige voorbehouden gemaakt waarbij het van het verdrag afwijkt.

Het verdrag is in veel talen opgesteld, maar onze eigen overheid is niet mans genoeg geweest daar het Nederlands aan toe te voegen. Taalverdediging heeft met tegenzin de Engelse en Franse edities bestudeerd en vond in een aanhangsel van het verdrag inderdaad een verloren stukje tekst over de taal van plaatsnamen op verkeersborden. Hierin wordt aangeraden (niet verplicht) de schrijfwijze van het land van bestemming te gebruiken. België heeft bij Koninklijk Besluit van 24 juni 1988 besloten dat de stad Luik, de schrijfwijzen Luik, Liège en Lüttich kent, in respectievelijk de Nederlandse, Franse en Duitse taal. Bijgevolg is Luik reeds een benaming die volgens het Verdrag van Wenen gebruikt kan worden. Onze verdragspartners trekken zich van deze aanbeveling uit een verdrag dat

een grote mate van vrijblijvendheid heeft, weinig aan. In alle ons omringende landen worden buitenlandse plaatsen vermeld in de eigen taal. Zo vindt u Arnhem in Duitsland bijvoorbeeld aangegeven als "Arnheim", Lyon in Italië als "Lione", en Kopenhagen in Zweden als "Köpenhamn". Nederland is enige ons bekende land dat zijn eigen taal weert. Zo vermeldt men op de borden: Aachen, Emmerich en Köln In plaats van Aken, Emmerik en Keulen. Ook Luik schijnt er nu aan te moeten geloven.

Om in Luik te komen moet men een stukje afleggen in het Vlaams gewest. Een en ander leidt tot de absurde situatie dat men straks in Nederland de Franse benaming tegenkomt, eenmaal de grens over de Nederlandse, en korte tijd later weer de Franse. Dat dit een absurde situatie is, lijkt men bij Rijkswaterstaat niet te beseffen. Naast dit alles, blijkt uit de stukken die Taalverdediging heeft mogen ontvangen, dat er sprake is van een solo-actie van Rijkswaterstaat. Er is geen communicatie geweest met de eigen uitvoerder Tebodin en ook niet met de ANWB, die de lokale wegen in Limburg nog altijd bewegwijzert. We vragen ons af of we straks twee benamingen in Limburg zullen zien. Omdat een overheid van zijn eigen expertise gebruik zou moeten maken hebben we ook gevraagd of er communicatie is geweest met de Werkgroep Buitenlandse Aardrijkskundige namen van de Nederlandse Taalunie. Dit bleek niet het geval. Uit niets blijkt dat Rijkswaterstaat op enige zorgvuldige wijze heeft besloten tot deze naamswijziging.



Te veel Franse woorden

Vanuit Vlaanderen ontvangen we van tijd tot tijd berispingen omdat in onze Nieuwsbrief Franse of van het Frans afgeleide woorden staan. Eigenlijk zijn die berispingen wel terecht, maar als we alle in het Nederlands al sinds lange tijd vastgeroeste woorden van Franse oorsprong in één keer zouden vervangen door in onbruik geraakte Nederlandse, beginnen veel (Noord)-Nederlandse lezers te steigeren, omdat ze niet begrijpen wat er bedoeld wordt. Zo hebben we in een van onze vorige Nieuwsbrieven als proef het woord "terugweerslag" in plaats van "reactie" gebruikt. Dat leidde tot boze terugweerslagen. Daarom gebruiken we maar weer het woord reactie. Taalverdediging wil graag al haar goedwillende lezers tevredenstellen en moet daarom een tussenweg vinden die voor de zeer nauwkeurige taalzuiveraars en de meer rekkelijke aanvaardbaar is en dat valt niet mee. We doen echter ons best en verzoeken beide groepen om begrip. In de laatste brief die wij over dit onderwerp van een nauwkeurige lezer ontvingen werden de volgende verbeteringen voorgesteld: briefwisseling ipv. correspondentie, invoerders ipv. importeurs, besluiten ipv. concluderen, sterk groeien ipv. fors groeien, hoofbureel ipv. secretariaat, begunstigers ipv. donateurs, bemerkingsen ipv. commentaar en intekening ipv. abonnement.

Denkt u er eens over na en als u in de gelegenheid bent, laat ons dan weten wat u ervan vindt.

De Taalunie was jarig

Nederlandse Taalunie



Op 20 november werd in Brugge op feestelijke wijze het dertig-jarig bestaan van de Nederlandse Taalunie (NTU) gevierd. Naast talloze "gewone" gasten waren er

allerlei bewindspersonen uit de Nederlandstalige wereld naar de West-Vlaamse hoofdstad gekomen om met elkaar over de toestand en de toekomst van onze taal overleg te voeren. De bijeenkomst werd, heel toepasselijk, onder de naam "Nederlands wereldtaal" gehouden.

Vanuit de insteek "de jeugd heeft de toekomst" stelden de bewindspersonen vast dat de NTU in de komende tijd sterk moet investeren in jonge mensen en hun taal. Om die reden zal er een Taalunie Jongerenraad worden ingesteld met deelnemers uit het gehele taalgebied. Onder meer door middel van uitwisselingsprogramma's voor jongeren binnen het taalgebied zal het springlevend houden van de Nederlandse taal worden bevorderd. Verder werd gesteld dat de taal toegankelijk moet blijven voor iedereen. Zo zal de eerstvolgende samenstelling van de Woordenlijst Nederlandse taal in 2015 gegrond worden op een evenwichtige vertegenwoordiging van het Standaardnederlands, zoals dat wordt gesproken in de verschillende delen van het taalgebied. Ook zal meer aandacht worden besteed aan het digitaal opslaan van het Nederlandstalige erfgoed.

Voor het eerst bij samenkomsten van de NTU was er ook een afvaardiging van de Zuid-Afrikaanse regering (onder leiding van de minister van Kunst en Cultuur dr. Joseph Phaahla) aanwezig. Dat is een heel goede zaak, want het Nederlands en het Afrikaans, een van de officiële talen van Zuid-Afrika, horen bij elkaar en hebben elkaar nodig om zich, in deze door het spook van de verengelsing belaagde wereld, staande te kunnen houden. Afgesproken werd met de Zuid-Afrikanen dat er naar uitwisseling van kennis en ervaring zal worden gestreefd op het gebied van aan taal gebonden cultuur, taalonderwijs in een meertalige omgeving, samenwerking bij het samenstellen van woordenboeken en het ontwikkelen van spraaktechnologie. Bovendien stelde men vast dat men elkaar, vanuit de taalverwantschap, een venster en/of toegang zal kunnen bieden op elkaars werelddelen.

Men heeft het voornemen geuit om over vijf jaar ergens anders in het taalgebied bijeen te komen, om dan de stand van zaken op te maken en nieuwe doelen te stellen voor de gezamenlijke toekomst van de Nederlandse taal en voor de samenwerking met Zuid-Afrika.

Maarten Haverkamp (CDA) is terug!

Enkele jaren geleden heeft het jonge Tweede Kamerlid Maarten Haverkamp, aangespoord door Taalverdediging, via Kamervragen ernstige pogingen ondernomen om het Nederlands op de borden van Schiphol terug te krijgen. Dat deed hij in de ogen van zijn partij iets te

geestdriftig en daarom werd deze zaak hem uit handen genomen door zijn oudere fractiegenoot Schinkelshoek, die er verder niets meer aan deed. Bij de verkiezingen van 9 juni vielen beide Kamerleden, door het reusachtige verlies van hun partij, uit de boot. Inmiddels is Maarten Haverkamp, omdat een groot aantal CDA-verkozenen bevorderd zijn tot minister of staatssecretaris of voor de eer bedankt hebben, weer teruggekeerd als Kamerlid. Taalverdediging heeft hem hiermee gelukgewenst en hem gevraagd zijn pogingen het Nederlands op de borden van Schiphol terug te krijgen, te hervatten.

ChristenUnie-lid speelt Judasrol (3)

In onze Nieuwsbrieven 2010-2 en 3 zijn we flink te keer gegaan tegen het Europees Parlementslid voor de ChristenUnie, Peter van Dalen, omdat hij had voorgesteld de Europese binnenscheepvaart te verplichten gebruik te maken van het Engels. We staan inmiddels niet meer alleen in onze kritiek. Taalverdediging heeft bijval gekregen van de binnenscheepvaartorganisatie "Koninklijke Schuttevaer". In de Scheepvaartkrant laat deze organisatie weten: "*Het invoeren van een gemeenschappelijke voertaal in de Europese binnenvaart is niet haalbaar en ongewenst. Als twee personen via de marifoon gebrekkig communiceren, zorgt dat voor meer onveiligheid dan in de huidige situatie.*" Ziezo, nu hoort de heer Van Dalen het eens van een ander.

André Geim

Afgelopen zomer werd bekend dat de wetenschapper André Geim de Nobelprijs voor natuurkunde was toegekend in verband met zijn studie naar de stof graveen. De geleerde bleek de Nederlandse nationaliteit te bezitten, ofschoon hij geen woord Nederlands sprak, zo wist het NOS-Journaal te melden. Hij had het Nederlands staatsburgerschap verworven vanwege zijn vierjarig hoogleraarschap aan de Radbouduniversiteit in Nijmegen. Om Nederlander te worden behoeft men kennelijk onze taal niet meer te beheersen en dat is heel erg en in strijd met de wet. Maar eigenlijk is het nog veel erger dat men blijkbaar als Nederlands-onkundige vier jaar lang op hoog niveau kan functioneren in Nederland.

Een brug te ver...

Op 27 september hebben leerlingen van het Calvin College in Tholen (Zeeland), ongetwijfeld opgestoot door de hotemetoten van het Europees Platform voor Nederlands Onderwijs, de Thoolse brug, die het voormalige eiland met het vasteland verbindt, feestelijk bezet. Dit om te vieren dat hun school als een van de eerste instellingen voor beroepsonderwijs in Nederland overgegaan is tot tweetalig onderricht. "Steek de dijken door en laat het Engels Zeeland maar overstromen," zullen ze gedacht hebben. "Wij slaan een brug naar Engeland." Wat een afgang voor de stoere Zeeuwen, die de Engelsen in het verleden op alle wereldzeeën vaak de baas waren en het vaderlands erfgoed meer wilden verdedigen dan wie dan ook in de Nederlanden. Wat zijn zij diep gezonken. De spreuk in het Zeeuwse wapen: "Ik worstel en kom boven" kan beter vervangen worden door: "Ik geef me over en ga ten onder".

"Hunebed Highway"

Een van onze actieve Drentse aanhangers, de heer G. Warringa uit Spier, las in het Dagblad van het Noorden



dat er plannen zijn om de weg N34, die langs een groot aantal toeristische bezienswaardigheden in Drenthe voert, om te dopen in: "Hunebed Highway". Geschrokken van deze bespottelijke en volslagen onnodige ver-

engelsing, waarvoor de Hunebedbouwers, als zij er kennis van zouden krijgen, zich in hun eigen hunebed zouden omdraaien, richtte hij zich tot de bedenker ervan, de heer Klompmaker van het Hunebedcentrum in Borger:

"In het Dagblad van het Noorden van 3 november jl. las ik een artikel over de Hondsrugroute. In dit artikel introduceert u het plan om de naam van deze route te wijzigen in Hunebed Highway. Kennelijk zijn ook enige gedeputeerden van de provincie van uw idee gecharmeerd. De verengelsing van de Nederlandse taal neemt hand over hand toe. Een kwalijke ontwikkeling. Ook de door u voorgestelde vervanging van een Nederlandstalige route-aanduiding door een Engelstalige is naar mijn mening (en ik weet dat velen deze mening delen) verwerpelijk. Dat de 'autotocht vol magie' nieuw leven wordt ingeblazen is een prima idee. Sterker nog: om dit prachtige deel van onze toech al zo mooie provincie extra onder de aandacht te brengen is geweldig goed. Ik wens u daarbij ook alle mogelijke succes. Maar in hemelsnaam, geen Engelstalige benaming. De bestaande naam Hondsrugroute is prima. Ik ben benieuwd of u aan mijn oproep gevolg wilt geven."

Buitenlanders, dus in het Engels!



Vanuit Diksmuide (W-Vlaanderen) bereikte ons een klacht over het inschrijvingsbeleid voor studentenwoningen van de Zeewaarschool in Vlissingen (Zeeland). Om daar voor zo'n woning in aanmerking te komen moet men zich vervoegen bij de instelling "l'Escaut Woonservice". Nederlanders kunnen de formulieren in het Nederlands invullen, maar iedereen die uit het buitenland komt, dus ook een Vlaming uit Diksmuide bijvoorbeeld, wordt gedwongen de inschrijving in het Engels te verrichten. Ons Zeeuwse kaderlid de heer Smits heeft zich namens Taalverdediging tot de woondienst gewend om opheldering over dit vreemde beleid te krijgen en tevens verzocht om Vlamingen voortaan Nederlandstalige inschrijfformulieren ter hand te stellen. In onze volgende Nieuwsbrief hopelijk het antwoord.

"Community Center"

In onze Nieuwsbrieven 2008-4, 2009-2 en 2010-2 hebben we ruime aandacht besteed aan de naamgeving van de wijkcentra in het Amsterdamse stadsdeel Zuid-Oost, in de volksmond "De Bijlmer" genoemd. Het stadsdeelbestuur had in zijn (on-)wijsheid gekozen voor de benaming "Community Center". Deze taalvervuiling leidde tot protesten, onder andere van de Stichting Taalverdediging. Deze protesten vonden weerklank bij het stadsdeelraadslid de heer De Boer van het CDA. Hij diende een motie in om een prijsvraag uit te schrijven voor het bedenken van een Nederlandse naam. En geloof het of niet, deze motie werd aangenomen! Inmiddels heeft het stadsdeelbestuur de motie uitgevoerd, en aan de bewoners op verschillende plaatsen in het stadsdeel de mogelijkheid gegeven, schriftelijk een keuze te maken uit de vijf volgende kandidaat-namen voor de centra: 1. Buurthuis, 2. Gemeenschapshuis, 3. Buurtcentrum, 4. Activiteitscentrum en 5. Community centrum. De nummers één tot en met vier zijn keurig Nederlands en de vijfde is gedeeltelijk Engels, en zoals het in het Engels gebruikelijk is niet aan elkaar geschreven. Het is duidelijk dat Taalverdediging hoopt dat deze laatste mogelijkheid niet gekozen zal worden, maar het zou toch wel een verbetering zijn ten opzichte van de huidige toestand. De kiezers kunnen hun keuze toelichten en degene met de beste toelichting ontvangt een mooie prijs. We zijn zeer benieuwd naar de uitkomst.

Weerwoord VP-leden van de N-VA

In onze vorige Nieuwsbrief hebben wij de fracties van de CD&V en de N-VA in het Vlaams Parlement bekritiseerd omdat zij voor de verruiming van de mogelijkheid om aan de Vlaamse universiteiten in een vreemde taal les te geven hadden gestemd. Wij hadden het bericht in grote lijnen overgenomen uit het blad Nederlands/Landstaal van de VVB en daar bleken enkele onjuistheden in te staan, waarvoor de VVB aan ons haar verontschuldiging heeft aangeboden. De kern van het verhaal, namelijk dat bovengenoemde Parlementsfracties akkoord gegaan zijn met vermeerdering van het aantal studiepunten in bijvoorbeeld het Engels en de vermindering van het aantal gelegenheden om een studie geheel in het Nederlands te volgen van één per provincie naar één in heel Vlaanderen, was echter juist. De N-VA-Parlementsleden Celis, Vandaele, Vermeiren, Van Dijck en Segers hebben ons evenwel verzocht hun weerwoord tegen het artikel in onze Nieuwsbrief te plaatsen:

Weerwoord

1. *"Het Vlaams Parlement heeft geen decreetsvoorstel aangenomen van Fientje Moerman (Open Vld). Wel heeft het een motie van aanbeveling aangenomen in het kader van de hervorming van het hoger onderwijs. Deze hervorming gaat in hoofdzaak over de integratie van academiserende hogeschoolopleidingen, maar omvat ook andere aspecten, zoals de taalregeling. Hierover is het volgende overeengekomen: "Het Vlaams Parlement (...) vraagt de Vlaamse Regering (...) uitgaande van het principe dat het Nederlands de bestuurs- en onderwijstaal is in het hoger onderwijs, er aan de instellingen meer ruimte wordt gelaten om andere talen te hanteren als onderwijstaal, met dien verstande (1) dat dit op bachelorniveau tot 30 studiepunten wordt beperkt in de niet-taalopleidingen en (2) dat wat betreft de masteropleidingen de equivalentieregel principieel wordt behouden op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap, maar dat de Vlaamse Regering kan afwijken op advies van de Erkenningscommissie; om de taalregeling in haar geheel in te passen in de verdere kwaliteitsbewaking en democratisering van het hoger onderwijs en de optimale afstemming ervan op het werkgelegenheidsveld en op de samenleving in haar geheel." Pas in een latere fase, uiterlijk in 2012, zullen deze principes vertaald worden naar decreten.*
2. *Deze motie is aangenomen door de meerderheidspartijen (CD&V, SP.a, N-VA), alsook door Open Vld én Vlaams Belang. LDD en Groen! stemden inderdaad tegen, maar het is onjuist dat dit te maken zou hebben met de taalregeling. Die mocht voor hen gerust nog wat soepeler zijn.*
3. *In de bacheloropleidingen wordt er inderdaad meer ruimte geboden aan de instellingen om te doceren in andere talen. Van een vermeerdering van 30 studiepunten is evenwel geen sprake. Momenteel bedraagt het toegelaten aandeel 10 percent, wat overeenkomt met 18 studiepunten. Dit wordt, vooral om praktische redenen, aangepast naar 30 studiepunten. Op dat punt worden we trouwens gesteund door professor Frank Flerackers van het Verbond der Vlaamse Academici. Universiteiten en andere partijen wensten dit aantal aanvankelijk op te trekken naar 60 studiepunten, maar dat was voor ons niet bespreekbaar.*
4. *Wat betreft de masteropleidingen hebben we altijd de equivalentieregel verdedigd. Met succes trouwens, want ook in de toekomst zal er in Vlaanderen voor elke opleiding minimum één Nederlandstalig alternatief worden voorzien. Voor ons is dat een evidentie, maar voor andere partijen mocht die equivalentieregel gerust afgeschaft worden.*
5. *Deze beperkte versoepeling was voor ons alleen aanvaardbaar op twee voorwaarden. Ten eerste moeten er strenge eisen komen voor de taalkennis van de docenten. Die is vandaag nog vaak ondermaats. Ten tweede moet er ook gekeken worden naar de noden van de samenleving. Die is niet gebaat met vakspecialisten die weliswaar het Engelse vakjargon beheersen, maar niet kunnen communiceren met klanten, patiënten, leerlingen, werknemers etc."*

Weer Pascal Smet

We kunnen er niets aan doen, in deze Nieuwsbrief duikt hij weer op, als een (taal)duveltje uit een doosje. We hebben het over Vlaams minister van Onderwijs, Pascal Smet (SP-a). Nog niet één keer hebben wij hem gunstig kunnen afschilderen, en nu ook weer niet, want wat hij op 26 september heeft uitgehaald is ronduit vreselijk te noemen. Die dag is door de Europese Unie uitgekozen als de Europese dag der talen en ter gelegenheid daarvan hield de bewindsman een toespraak. In die toespraak pleitte hij voor het invoeren van één gemeenschappelijke EU-taal. Nu zou het, indien die gemeenschappelijke taal het Nederlands was, voor ons Nederlandstaligen zo gek nog niet zijn. Maar op die voor de hand liggende mogelijkheid was zijn keuze niet gevallen. Nee, hij koos voor het ENGELS, en dat deed bij ons taalverdedigers pijn, zeer veel pijn! Dat uitgerekend de Vlaams minister van Onderwijs, aan wie de zorg voor het Nederlandstalig laten opgroeien van de Vlaamse schooljeugd is toevertrouwd, openlijk pleit voor het invoeren van het Engels als Europese taal, is ronduit schandelijk! Onze gevolgtrekking is daarom: deze man is gevaarlijk, breng hem ten val voor het te laat is!

Europese patenten

In 2008 is de regeling voor de Europese Patenten in werking getreden. Daarbij hebben zich 17 van de 35 bij het Europese Patentbureau aangesloten landen neergelegd bij de in de regeling voorziene voorkeursbehandeling van de werktalen Duits, Engels en Frans. Onder deze landen bevinden zich België en Nederland. Patenten mogen alleen in de drie werktalen worden ingediend. Voor de 17 betreffende landen geldt dat er, om een patent voor deze landen te laten gelden, volstaan kan worden met een samenvatting (de conclusies) van de inhoud van het patent in een van de talen van het betreffende land. Daarnaast zijn er voor sommige landen nog aanvullende bepalingen. Voor Nederland geldt als extra bepaling dat naast de Nederlandstalige samenvatting de Engelstalige tekst van het gehele patent moet worden aangeboden, dus niet de eventuele oorspronkelijke Duitse of Franse tekst.

Voor België geldt die laatste beperking niet. Het mag daar dus in het Duits, Frans of Engels. Aangezien België drie officiële talen kent, volstaat het om indien het patent in het Engels gesteld is, de samenvatting in het Duits of het Frans bij te voegen. Indien het patent in het Duits of Frans is gesteld, is er helemaal geen vertaling nodig, dat wil zeggen: omdat het patentbureau altijd een samenvatting van de ingediende patenten vertaalt naar de twee andere werktalen, is die vertaling wel op te vragen bij het Europees Patent Bureau en dus met een druk op de knop via het internet te bemachtigen. Indien een patent wel voor België moet gelden maar niet voor Nederland, komen de Vlamingen er wel heel bekaaid van af. In dat geval krijgen zij geen letter in de eigen taal van het ook voor Vlaanderen geldende patent ter beschikking. Let wel: met deze voor Vlamingen discriminerende regeling heeft de Belgische regering indertijd dus ingestemd. De andere 18 aangesloten Europese landen gingen (nog) niet akkoord met de voorkeursbehandeling van het Duits, Frans en Engels. In die landen moet het gehele patent naar de eigen taal of talen worden vertaald.

Naast dit Europese patent is er ook een regeling voor patenten die uitsluitend moeten gelden voor de Europese Unie in voorbereiding. Het Europees Patent Bureau is namelijk een onafhankelijke instelling en valt dus niet onder de EU. De bedoeling is dat zo'n patent centraal bij de EU kan worden ingediend en dan meteen voor de gehele Unie geldt. Het valt echter niet te voorzien of en wanneer deze regeling tot stand zal komen, aangezien de Italianen, de Polen, de Spanjaarden en de Portugezen geen genoegen nemen met een ondergeschikte positie voor hun talen in de regeling. Tenzij de regeringen van de landen die akkoord gaan met het Duits, Engels en Frans als de enige patenttalen, zoals de Nederlandse regering, het gemeenschapspatent slechts voor een deel van de Europese Unie willen laten gelden.

Leonidas chocolade

Een taalverdediger uit Dilbeek (Vlaams-Brabant) heeft tijdens een bezoek aan de Zeeuws-Vlaamse stad Hulst in de plaatselijke Leonidaswinkel een doos "Belgische pralines" gekocht. Tot zijn ontzetting stond er op de zijkanten van de verpakking alleen in het Engels en het Frans wat er in de doos zat. De samenstelling van de pralines stond op de onderkant van de doos vermeld, maar dan wel (ook voor de winkelverkoopster) onleesbaar klein in de talen Duits, Engels, Frans en Nederlands. Dit alles is in strijd met artikel 23 van de Nederlandse Warenwet. Taalverdediging heeft contact opgenomen met de verspreider van Leonidaschocolade in Nederland en hem verzocht zich aan de wettelijke voorschriften te houden. Men schoof in eerste aanleg de schuld in de schoenen van de fabrikant in Brussel, maar nadat we erop gewezen hadden dat de verspreider volgens de wet verantwoordelijk is, werd ons toegezegd dat er naar een oplossing zou worden gezocht. Men vroeg ons echter om enig geduld vanwege de drukte in de Sinterklaas- en Kersttijd.

Colofon**Nieuwsbrief 2010 nummer 4**

**Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de
Stichting Taalverdediging
voor herstel en behoud van het Nederlands**

**Postbus 71827
(NL) 1008 EA Amsterdam**

**e-post: AB.NED@hetnet.nl
Webstek: <http://www.taalverdediging.nl>**

Bestuur:

**M. Bas
Ing. A. Braamkolk
drs. M.C. Heitmeier
T. Hoevers**

**Giro: 741 28 61 te Eindhoven (NL)
Voor Vlaanderen:
Bank KBC Hamont (B) 733-0128072-62
"inzake Taalverdediging".**

**Het begunstigersbedrag is vanaf € 12,= per
jaar met abonnement op de Nieuwsbrief**

**Giften aan de Stichting Taalverdediging zijn
voor Nederlandse ingezetenen aftrekbaar bij
de belasting. De Stichting is erkend als
Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)**